

A megújítottak

Mk 2,22b

■ CZÖNDÖR ISTVÁN

Az év első napjaiban különösen élénken él bennünk a réginek és az újnak a kontrasztja. A hónap igéjét olvasva érezhetjük, micsoda ereje van az újnak. Lehetőségekkel kecsegtet bennünket, a tiszta lap élményét ajándékozva nekünk, de meg is terhel az elvárásaival. Sokféle és néha ellentétes tapasztalatlunk lehet az újról. Arról az újról, amelyet még senki sem ismer, amely fenyegetően hat ránk. Kényelmetlen is tud lenni, de éppen úgy friss és üde is. Egy új esztendő kezdetekor azt is megtapasztalhatjuk, hogy igazából nincs is olyan, hogy új vagy régi, e kettő a jelenben össze tud kapcsolódni. Nem ellentétei egymásnak, hanem egymásból következnek.

Jézus az újjal összefüggésben az egymásrautaltságról szeretne elmondani nekünk valamit. Arról az egymásrautaltságról, amelyet a tömlő és a bor jelképez, s amely közöttük létrejön. Úgy is megfogalmazhatom ezt az egymásrautaltságot, hogy a bor fejlődéséhez szükséges a tömlő fejlődése is, és a tömlő sikere a bor sikerétől is függ. Egyszerűen a fiatal, tapasztalatlan „bornak” szüksége van a rugalmas keretekre és határokra azért, hogy ne folyjon szét és ne vesszen kárba. De a tömlőnek is ugyanígy szüksége van a borra, hogy ki ne száradjon és ne repedezzen meg. Csak így együtt válhatnak azaz, amik, csak az egymással vállalt közösségben teljesebben ki, ez az „együtt” ad nekik formát és tartalmat. A sok-sok külön út helyett megengedhetnénk magunknak az új évben, hogy valaki hordozzon bennünket. Alakot és formát adjon nekünk, vagyis tartást, ahogyan a tömlő ad a bornak, még akkor is, ha ma az íz a lényegesebb.

Jézus a forrásban lévő bor képét használja fel arra, hogy a mozgásban lévő hitünkről és a mozgásban lévő Istenről beszéljen, aki a régi prófétákat és a ma emberét is meg tudja ragadni, utol tudja érni. Egy olyan mozgásban lévő Istenről beszél Jézus, aki nem akarta, hogy kőből épült házba zárják, hanem népe előtt akart járni. A tömlő anyaga és a sátorponyva anyaga egy és ugyanaz. Éppen így a hitünk természete sem statikus jelenség, hanem mindig mozgásban van, alakul, formálódik s néha kiömlik. Az emberlétünk egyik fontos aspektusát láthatjuk meg ebben a képben. A mozgásban, a vándorlásban megáldott és megterhelt emberét, akinek az életét folyamatos időbeli-térbeli mozgás hatja át és alakítja (Varga Gyöngyi). Tehát nem is annyira a célok elérésének a kitűzése a fontos így év elején, hanem ahogyan azt Hesel rabbi mondotta: „Az ember olyan legyen, mint egy edény, amely készséggel magába fogadja mindazt, amit a tulajdonosa beléönt, akár bor legyen az, akár ecet.” (Martin Buber: *Haszid történetek*) Erre a készsége hív meg bennünket Jézus. A készség az az állapot, amikor valaminek a megtételére belsőleg elszántam magamat. A megcselekvés belső és külső feltételeit

is igyekszem megteremteni önmagam számára, valamint készen állok Valakinek vagy valaminek a befogadására.

A forrásban lévő borra úgy is szoktuk gondolni, mint ami „él és lélegzik”. Jézust is egy ilyen lélegző, élő Isten ragadta meg, aki a lehetévével új életre keltette őt is, és az új év kezdetén bennünket is. Jézushoz kötődik az „élő” kifejezésnek átvitt értelemben az élettelen dolgokra vonatkozó használata. Az „élő víz” kifejezés a ciszternában összegyűlő állóvízzel szemben forrás-, illetve folyóvizet jelent. Jézus önmagát élő kenyérnek vagy élő kőnek nevezi, akihez a keresztények ugyancsak élő kövekként járulhatnak oda. Jézus élő utat nyitott meg az őt követők előtt, és élő reménységre szülte újjá övéit. Jézusban élővé tud válni mindaz, ami holt és mozdulatlan. Fontos üzenete van annak is, hogy első csodájaként Jézus a kánai menyegzőn a vizet borrrá változtatta; a víz lélegezni kezdett, élővé vált azáltal, hogy borrrá lett.

Igénkben Jézus más-más szavakkal fejezi ki az újat. Míg a bor lehet „friss, fiatalos, ifjú” (νέος), addig a tömlő „megújított” (καινός), nem vadonatúj, nem hibátlan bőrtömlő. Olyan tömlőnek a képéről beszél Jézus, amely használat közben megromlott, elszakadt, majd helyreállították azt; ez a sajtós jelentés különbözteti meg a *kainoszt* a *neosztól*. S ez a helyreállított tömlő lesz képes majd elhordozni, megtartani az új bor mozgását, dinamikáját, még akkor is, ha látszanak rajta a régebbi sebek, szakadások. Hisz pontosan a hegek és a sebek mentén tud „tágulni” a tömlő, hogy el ne szakadjon.

A „sebek által” lesz életünk nekünk is, azok mentén tágulhat a hitünk, az istentapasztalatunk. A helyreállított tömlő képében önmagunkra ismerhetünk. Egyrészt mindnyájan helyreállított emberek vagyunk Jézus megváltása által, másrészt a helyünkön lehetünk még akkor is, ha ezt nem érezzük. A helyreállítás cselekvés bennem s általam, valamint önmagamért és másokért végzett tevékenység, tenni akarás. A megrongálódott vagy sérült tömlőt az eredeti állapotába helyezi vissza Jézus, s így tud nemcsak új bor és új tömlő lenni, hanem megújított élet.